

Yabancı memleketlerde kullanılmak üzere verilecek nüfus (Ahvali Şahsiye) kayıt hulâsası suretleri hakkındaki 27 Eylül 1956 tarihli Anlaşmanın tasdikine dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Dahiliye encümenleri mazbataları (1/14)

T. C.

Başvekâlet

20 . IX . 1957

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 608/2384

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

«Yabancı memleketlerde kullanılmak üzere verilecek nüfus (Ahvali Şahsiye) kayıt hulâsası suretleri» hakkındaki 27 Eylül 1956 tarihli Anlaşmanın tasdikine dair Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 28 . VIII . 1957 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibe ve ilişkileriyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

«Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonunun 22 - 24 Eylül 1955 tarihleri arasında Lugano'da yaptığı senelik Umumi Heyet toplantısında Holânda Millî Komitesi Reisi tarafından hazırlanan (Yabancı memleketlerde kullanılmak üzere verilecek nüfus kayıt hulâsası suretleri hakkındaki Anlaşma) tasarısı müzakere edilmiş ve bu Anlaşma gereğince doğum, evlenme ve ölüm vakalarını gösteren nüfus kayıt hulâsalarının, Türkçe de dâhil olmak üzere Türkçe, Fransızca, Almanca, İngilizce, İspanyolea, İtalyanca, Felemenkçe dilleri üzerinden kaleme alınmış olan belgelerle tevsiki ve bu vesikalarnın, onları tanzim eden makamın mühür ve imzasını ve tanzim tarihini ihtiva etmek şartıyla, ayrıca tasdika lüzum kalmaksızın âkidler arasında muteber vesika olarak kabul edilmesi, adı geçen Komisyona üye olan Hükümetimizle Belçika, Fransa, Lüksemburg, Holânda ve İsviçre Hükümetlerine teklif olunmuştur.

Ankara'daki Holânda Büyükelçiliği de, doğrudan doğruya yaptığı bir müracaatle bu tasarının Hükümetimizce imzalanmasını ayrıca talebeylemiştir.

Bu proje, teknik bakımdan faydalı ve kabule şayan bulunmuş ve buna mukabil mevzuatımızla da tearuz etmediği müşahede edilmiş olmakla, bunun, bütün Âkid Devletler ülkelerindeki ve bunlardan tevabie sahibolanların anavatan topraklarındaki nüfus muamelâtının yürütülmesi bakımından büyük kolaylıklar sağlayacağı muhakkak görülerek Hükümetimizce de Paris'te, 27 Eylül 1956 tarihinde imzalanmış ve kanuniyet kesbetmesi için gereken muamelenin icrası zımında Türkiye Büyük Millet Meclisinin Yüksek tasvibine arz olunmuştur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Esas No. 1/14

Karar No. 9

23 . I . 1958

Yüksek Reisliğe

Yabancı memleketlerde kullanılmak üzere verilecek nüfus (Ahvali Şahsiye) kayıt hulâsası suretleri hakkındaki 27 Eylül 1956 tarihli Anlaşmanın tasdikine dair kanun lâyihası, alâkah vekâlet temsilcilerinin iştirakiyle encümenimizde tetkik ve müzakere olundu.

Lâyiha ve maddeleri üzerinde cereyan eden müzakereler sonunda Hükümet teklifi ve esbabı mucibesi yerinde görülerek lâyiha aynen kabul edildi.

Havalesi gereğince Dahiliye Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe saygıyla sunulur.

Hariciye Encümeni Reisi

ve Bu M. M.

İzmir

M. Cavuşoğlu

Adana

H. Eroğlu

Ankara		Antalya
B. Ecevit		B. Onat
Çanakkale	Çankırı	Çorum
H. Alyot	A. K. Barlas	S. Baran
Çorum	Denizli	Erzurum
K. Terzioğlu	A. Çobanoğlu	R. S. Burçak
Gaziantep	Hatay	Hatay
A. Ocak	İ. Ada	A. Ş. Devrim
İstanbul		Kars
N. Menemenciğlu		T. Göle
		İmzada bulunamadı
Mardin		Mardin
H. R. Tankut		A. Uras
Muğla	Sivas	Sivas
N. Özsan	N. Çubukçu	H. Değer
Sivas		Sivas
N. İter		E. İmer

Dahiliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye Encümeni

Esas No. 1/14

Karar No. 14

13 . II . 1958

Yüksek Reisliğe

Dahiliye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise sevk edilen ve Makamı Riyasetçe Hariciye Encümeninden sonra encümenimize havale edilen yabancı memleketlerde kullanılmak üzere verilecek nüfus (Ahvali Şahsiye) kayıt hulâsası suretleri hakkındaki 27 Eylül 1956 tarihli Anlaşmanın tasdikine dair kanun lâyihası Hükümet mümessillerinin de iştirakiyle encümenimizde etnik ve müzakere edildi.

Hükümet esbabı mucibesinde arz ve izah edilen mütalâalar encümenimizce de muvafkı mütalâa edildiğinden aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyete arz edilmek üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Dahiliye Encümeni Reisi		Mazbata M.
Edirne		Yozgad
R. Nasuhioğlu		Ö. L. Erzurumluoğlu
Kâtip		
Samsun	Bitlis	Bitlis
E. Anıl	N. Barut	R. Bingöl
Çorum		Diyarbakır
K. Erdem		T. C. Çubukçu
İmzada bulunamadı		
Kastamonu		Kırşehir
S. Çağlar		O. Canatan
		İmzada bulunamadı
-Kocaeli	Niğde	Tokad
S. Yalın	Ş. R. Soyer	D. Yurdakul
	Van	
	S. Erdinç	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Yabancı memleketlerde kullanılmak üzere verilecek nüfus (Ahvali Şahsiye) kayıt hulâsası suretleri hakkındaki 27 Eylül 1956 tarihli Anlaşmanın tasdikine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — «Yabancı memleketlerde kullanılmak üzere verilecek nüfus (Ahvali Şahsiye) kayıt hulâsası suretleri» hakkında Paris'te 27 Eylül 1956 tarihinde akdolunan Anlaşma kabul ve tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icra-ya Dahiliye ve Hariciye Vekilleri memurdur.

28 . VIII . 1957

Başvekil	Devlet Vekili
<i>A. Menderes</i>	<i>M. C. Bengü</i>
Devlet Vekili	Devlet Vekili
<i>F. R. Zorlu</i>	<i>E. Kalafat</i>
Devlet Vekili	Adliye Vekili
<i>C. Yardımcı</i>	<i>H. A. Göktürk</i>
Millî Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
<i>Ş. Ergin</i>	<i>N. Gedik</i>
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
—————	<i>H. Polatkan</i>
Maarif Vekili	Nafia Vekili ve
<i>T. İleri</i>	Hariciye V. V.
	<i>E. Menderes</i>
Ticaret Vekili	Sih. ve İç. Mua. Vekili
<i>A. Aker</i>	<i>N. Körez</i>
Güm. ve İnh. Vekili	Ziraat Vekili
<i>H. Hüsmen</i>	<i>E. Budakoğlu</i>
Münakalât Vekili	Çalışma Vekili
<i>A. Demirer</i>	<i>Mümtaz Tarhan</i>
	Sanayi Vekili
	<i>S. Ağaoğlu</i>

YABANCI MEMLEKETLERDE KULLANILMAK ÜZERE VERİLECEK NÜFUS (AHVALI ŞAHSİYE) KAYIT HULÂSASI SURETLERİ HAKKINDAKİ ANLAŞMA

Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonuna Aza bulunan Belçika Krallığı, Fransa Cumhuriyeti, Lüksemburg Büyük Dukalığı, Holânda Krallığı, İsviçre Konfederasyonu ve Türkiye Cumhuriyeti hükümetleri,

Yabancı memleketlerde kullanılmak üzere verilecek nüfus (Ahvali şahsiye) kayıt hulâsası suretleri hakkında müşterek hükümler vaz'ını arzu ederek bu mevzuda bir Anlaşma imzalamayı kararlaştırmış ve aşağıdaki esaslar üzerinde mutabakata varmışlardır.

Madde — 1.

Doğum, evlenme ve ölümü müsbit nüfus kayıt hulâsaları, talebolundukları memlekette istimal edilmeleri bir tercümeye lüzum gösterdiği ahvalde, aşağıdaki 4 neü madde ve işbu Anlaşmanın ekini teşkil eden A. B. ve C. belgeleri mucibince tanzim olunur.

İşbu kayıt hulâsaları ancak, vesikanın tanzim veya istinsah edildiği memleketin dahili kanunu mucibince, bahse konu belgenin aslına mutabık suretini alabilmek salâhiyetini haiz kimselere ita olunabilecektir.

İşbu Anlaşmanın tatbiki bakımından derkenarlar dahi nüfus suretlerinin bir parçasını teşkil eder.

Madde — 2.

Her belgede önceden tabedilmiş bulunan değişmez ifadeler Fransızca, Almanca, İngilizce, İspanyolca, İtalyanca, Felemenkçe ve Türkçe olarak yedi dil üzerinden kaleme alınmıştır.

Bütün belgelerde kayıt hulâsasının işbu Anlaşmanın tatbiki icabı ita olunduğu tasrih edilir.

Madde — 3.

Her kayıt hulâsası onu tanzim eden makamın mühür ve imzasını ihtiva edecek ve ita tarihi zikrolunacaktır. Verilecek malûmat belgede taallük ettiği hanesine kaydolunacak, metin Lâtin harfleriyle, tarihler rakamlarla, aylar sene içerisindeki sıralarına göre yine rakamla yazılacaktır. Şayet nüfus kütüğündeki bilgiler belgenin hanelereinden birini doldurmaya imkân vermiyorsa, bu hane çizgilerle kullanılmaz hale ifrağ olunur.

Cinsiyeti göstermek için munhasıran aşağıdaki işaretler kullanılacaktır.

M = Erkek

F = Kadın

Evliliğin zevali veya butlanı aşağıdaki işaretlerle gösterilecektir.

Dm = Kocanın ölümü

Df = Karının ölümü

Div = Boşanma

A = Butlan

İşbu işaretleri mütaakıp zeval ve butlan tarihleri de kaydolunacaktır.

Madde — 4.

Doğum ilmühaberi sureti aşağıdaki malûmatı ihtiva eder :

(Belge A) :

a. — Doğum yeri

b. — Doğum tarihi

c. — Çocuğun cinsiyeti

d. — Çocuğun soyadı

e. — Çocuğun adı

f. — Babanın soyadı

g. — Babanın adı

h. — Ananın kızlık soyadı

İ. — Ananın adı

Evlenme ilmühaberi sureti aşağıdaki malûmatı ihtiva eder :

(Belge B) :

a. — Evlenme yeri	g. — Karının soyadı
b. — Evlenme tarihi	h. — Karının adı
c. — Kocanın soyadı	i. — Karının doğum tarihi veya olmadığı takdirde yaşı
d. — Kocanın adı	j. — Karının doğum yeri
e. — Kocanın doğum tarihi veya olmadığı takdirde yaşı	k. — Evliliğin zeval veya butlanı hakkındaki derkenar kayıtları
f. — Kocanın doğum yeri	

Ölüm ilmühaberi sureti aşağıdaki malûmatı muhtevidir :

(Belge C) :

a. — Ölüm yeri	g. — Ölenin doğum yeri
b. — Ölüm tarihi	h. — Ölenin son ikametgâhı
c. — Ölenin soyadı	i. — Ölenin son eşinin soyadı ve adı
d. — Ölenin adı	j. — Ölenin babasının soyadı ve adı
e. — Ölenin cinsiyeti	k. — Ölenin anasının soyadı ve adı
f. — Ölenin doğum tarihi veya olmadığı takdirde, yaşı	

Bundan başka her Âkîd Devlet Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonu tarafından önceden tasvibedilmek şartıyla, yukarda mevzuubahsedilen örnek - belgeleri, nüfus kayıtlarındaki diğer malûmatı müş'ir tamamlayıcı hanelerin ilâvesi suretiyle tekemmül ettirmek ihtiyarını haizdir.

Madde — 5.

Yukardaki maddelerde derpiş olunan şartlar dâhilinde tanzim edilen hulâsalar, sâdır oldukları devletin mer'i dahilî kanunları mucibince verilen hulâsalarla aynı ispat kuvvetine maliktirler.

Bu hulâsalar Âkîd Devletlerden her birinin ülkesinde, ayrıca bir tasdika lüzum kalmaksızın, kabul edileceklerdir.

Madde — 6.

Nüfus kaydı suretlerinin meccanen itâsına mütâallik Milletlerarası Anlaşmalar ahkâmına bir hâlel gelmemek şartıyla, işbu Anlaşmanın tatbikatı icabı verilecek hulâsalar, bunların sâdır olduğu devletin meriyetteki dahilî mevzuatı mucibince tanzim olunacak vesikaların icabettirdiği resimlerin aynına tâbi tutulacaktır.

Madde — 7.

İşbu Anlaşma, nüfus kayıtlarının tanzim veistinsah olduğu memleketin mevzuatı mucibince hazırlanacak asla mutabık nüshalarının istihsaline mâni teşkil etmez.

Madde — 8.

İşbu Anlaşma tasdik edilecek ve tasdiknameleri İsviçre Federal Konseyine tevdi olunacaktır. Her tasdiknamenin tevdii sırasında tutulacak zabıt varakasının musaddak bir sureti diplomatik kanallarla, Âkîd Devletlerin her birine irsal kılınacaktır.

Madde — 9.

İşbu Anlaşma bir evvelki maddede derpiş edilen tasdiknamelerden ikincisinin tevdii tarihini takibeden otuzuncu günde meriyete girmiş olacaktır.

Anlaşma, tasdik keyfiyetini daha sonra tekemmül ettiren her Âkîd Devlet için tasdiknamesinin tevdii tarihini takibeden otuzuncu günde yürürlüğe girecektir.

Madde — 10.

İşbu Anlaşma her Âkîd Devletin anavatan topraklarının umumunda tatbik olunur.

Her devlet gerek imza, gerek tasdik, yahut iltihak sırasında veya sonra her hangi bir zamanda İsviçre Federal Konseyine hitaben yazacağı bir tebliğname ile, işbu Anlaşma hükümlerinin, anavatan dışındaki topraklarından ve Milletlerarası münasebetleri kendisi tarafından tedvir olunan devlet veya ülkelerden bir veya bir kaçına kabili tatbik olabileceğini beyan edebilir. İsviçre Federal Konseyi, bu tebliğnamenin tasdikli bir suretini diplomatik kanallarla Âkîd devletlerden her birine gönderecektir.

İşbu Anlaşmanın hükümleri İsviçre Federal Konseyinin mezkûr tebliğnameyi aldığı tarihten altmış gün sonra tebliğnamede zikrolunan ülke veya ülkeler dâhilinde tatbik olunacaktır.

İşbu maddenin 2. nci fıkrası mucibince beyanda bulunan her devlet, daha sonra her hangi bir zamanda, İsviçre Federal Konseyine hitaben yazacağı bir tebliğname ile, işbu Anlaşmanın tebliğinde zikri geçen devlet veya ülkelerden bir veya bir kaçında tatbik mevkiinden kaldıracağını beyan edebilir.

İsviçre Federal Konseyi, yeni tebliğnamenin musaddak birer suretini diplomatik yollarla Âkîd devletlerden her birine irsal kılacak ve tebliğ tarihinden altmış gün sonra Anlaşma adı geçen ülkede tatbik mevkiinden kalkacaktır.

Madde — 11.

İşbu Anlaşmaya her devlet iltihak edebilir. Katılma isteğinde olan devlet arzusunu, İsviçre Federal Konseyine tevdi edeceği bir vesika ile ihbar edecektir. İsviçre Federal Konseyi bu belgenin tasdikli bir suretini diplomatik yollardan, Âkîd devletlerin her birine irsal kılacaktır. Anlaşma katılma belgesinin tevdi tarihini takibeden otuzuncu günde iltihak eden devlet için yürürlüğe girecektir.

Katılma belgesi, ancak 9 neu maddenin 1 nci fıkrası mucibince, işbu Anlaşmanın meriyete girmesinden sonra tevdi olunabilir.

Madde — 12.

İşbu Anlaşma, daha mükemmel hale ifrağ edecek mahiyette tadilât icra edilmek üzere, revizyona tâbi tutulabilir.

Revizyon teklifi İsviçre Federal Konseyine sunulacak, Konsey bu tekliften, muhtelit Âkîd Devletlerle birlikte, Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonu Genel Sekreterini de haberdar edecektir.

Madde — 13.

İşbu Anlaşma 9 neu maddenin 1 nci fıkrasında zikrolunan tarihten itibaren on sene müddetle meriyette kalacaktır.

Anlaşma, feshi ihbar edilmedikçe, on seneden on seneye kendiliğinden yenilenecektir.

Fesih, müddetin hitamından asgari altı ay önce, İsviçre Federal Konseyine tebliğ olunacak, Konsey de keyfiyeti diğer Âkîd Devletlere bildirecektir.

Fesih, ancak feshi ihbar eden Devlet için netice tevli dedecek Anlaşma diğer Âkîd Devletler için meriyette kalacaktır.

Yukardaki hükümleri tasdikan, bu hususta tam salâhiyeti haiz aşağıda imzası bulunan temsilciler işbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

İsviçre Federal Konseyi arşivlerine tevdi edilmek üzere 27 Eylül 1956 tarihinde Paris'te, tek

nüsha olarak imza edilmiş olup tasdikli birer nüshası diplomatik yollardan Akıd Devletlerden her birine teslim kılınacaktır.

Belçika Kırallığı Hükümeti adına :

Fransa Cumhuriyeti Hükümeti adına :

Lüksemburg Büyük Dukalığı Hükümeti adına

Holânda Kırallığı Hükümeti adına :

(Holânda ile Surinam ve Holânda Antilleri arasındaki hukuk müsavatı muvacehesinde «Anavatan» ve «Anavatan dışı topraklar» tâbirleri ilk mânalarını kaybetmekle «Avrupa» ve «Avrupa dışı» arasında bir fark olmamak üzere)

İsviçre Konfederasyonu Hükümeti adına :

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına :

Imzalar

(A) Belgesi

Yabancı memleketlerde kullanılmak üzere verilecek nüfus (Ahvali Şahsiye) kayıt hulâsası suretleri hakkındaki 27 Eylül 1956 tarihli Sözleşme

Devlet :	Köy veya mahalle :
Doğuma ait nüfus kayıt hulâsası sureti	
a	f
Doğum yeri	Babasının sayısı
b	g
Doğum tarihi	Babasının adı
c	h
Çocuğun cinsiyeti	Anasının evlenmeden önceki soyadı
d	i
Çocuğun soyadı	Anasının adı
e	
Çocuğun adı	

Verildiği tarih, nüfus (Ahvali Şahsiye) memurunun imzası ve mührü

Sözleşmenin üçüncü maddesinin hulâsası malûmat Lâtin harfleriyle tarihler rakamlarla yazılır. Aylar sene içerisindeki sıralarına göre rakamla gösterilir. İstenilen malûmat kütükte bulunmadığı takdirde buna mahsus yer çizgi ile iptâl edilir. Bu hususlarda kullanılacak işaretler aşağıdadır : a) Cinsiyet göstermek için M = erkek; F = kadın B) Evliliğin zevalini veya butlanını göstermek için : Dm. = kocanın ölümü, Df. = karının ölümü, Div. = boşanma, A = butlan. Bu işaretlerden sonra zeval veya butlan tarihleri yazılacaktır.

(B) Belgesi

Yabancı memleketlerde kullanılmak üzere verilecek nüfus (Ahvali Şahsiye) kayıt hulâsası suretleri hakkındaki 27 Eylül 1956 tarihli Sözleşme

Devleti :	Köy veya mahalle :
Evlenme kayıt hulâsası sureti	g
a	Karının soyadı
Evlenme yeri	h
b	Karının adı
Evlenme tarihi	i
c	Doğum tarihi veya yaşı
Kocanın soyadı	j
d	Karının doğum yeri
Kocanın adı	k
e	Zeval veya butlan
Doğum tarihi, yaş	
f	
Kocanın doğum yeri	
Verildiği tarih, nüfus (Ahvali Şahsiye) memurunun imzası ve mührü	

(«A» formülü altındaki hulâsanın aynı...)

(C) Belgesi

Yabancı memleketlerde kullanılmak üzere verilecek nüfus (Ahvali Şahsiye) kayıt hulâsası suretleri hakkındaki 27 Eylül 1956 tarihli sözleşme

Devlet	Köy veya mahalle :
Ölüm kayıt hulâsası suret	g
a	Doğum yeri
Ölüm yeri	h
b	Ölenin son ikametgâhı
Ölüm tarihi	i
c	Son eşinin soyadı ve adı
Ölenin soyadı	j
d	Babanın soyadı ve adı
Ölenin adı	k
e	Ölünün anasının soyadı ve adı
Ölenin cinsiyeti	
f	

Doğumun tarihi : Yaş

Verildiği tarih, nüfus (ahvali şahsiye) memurunun imzası ve mührü

(«A» formülü altındaki hulâsanın aynı....)